

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği**Sunuş**

Değerli Üyelerimiz,

2004 yılının bu ilk günlerinde, kısaca da olsa ekonomi ve sermaye piyasamızın 2003 yılı performansını değerlendirecek, sektörümüzün son durumuyla ilgili gelişmeleri özetlemek istiyorum. Ardından, Birliğimizin çeşitli konulardaki görüş ve girişimlerine değinmek arzusundayım.

Bildiğiniz gibi, 2002 yılında hem siyaset, hem de ekonomi cephelerinde yaşanan çalkantıların ardından, Kasım seçimleri sonucunda oluşan siyasi ortam piyasamız tarafından olumlu karşılandı.

Yılın ilk çeyreğinde hem ülke koşulları hem de ülke dışı şartlar nedeniyle yaşanan olumsuzluklar, Irak savaşının beklenenden kısa sürmesi ve bunun ekonomik göstergelerde yarattığı etkiler nedeniyle tersine döndü. Bildiğiniz üzere enflasyonla mücadelede önemli kazanımlar elde edildi. Tüketici fiyatlarındaki artış %18'de, toptan eşya fiyatlarındaki artış ise %14'te kaldı. Bu oranlar, TÜFE'de %20, TEFE'de %16,5 olarak öngörülen hedeflerinin altında kalmıştır.

İlk dokuz ayda gayri safi milli hasılda reel %5'lik bir büyüme oranı yakalandı. Kapasite kullanım oranları ise hızlı büyüme dönemlerinde görülen %80'ler seviyesinde seyrediyor. Yıl sonunda büyümenin hedeflenen %5'in üzerinde gerçekleşebileceğini umuyoruz.

Kamu maliyesi tarafına baktığımızda, ihtiyaç görülen durumlarda ek tedbir paketleri açıklanarak mali disipline verilen önem vurgulandı. Yıl başında %80 civarında olan kamu sektörü net borç stokunun gayrisafi milli hasılaya oranının yaşanan olumlu gelişmeler nedeniyle yılı %70'ler seviyesinde bitirmesi bekleniyor. Hazine'miz daha düşük maliyetlerle borçlanmaya başladı. Böylece, hem reel faizler düştü, hem de Hazine'nin borç çevirme oranı arttı.

Uygulanan ekonomik program çerçevesinde IMF ile ilişkilerimiz de olumlu bir seyir izliyor. 6. gözden geçirme başarı ile tamamlandı ve 500 milyon dolarlık bir kredi dilimi daha serbest bırakıldı.

Ekonomideki bu olumlu tablo Türk Lirasına olan güveni de arttırdı. Böylece, tasarruflarda dövizden Türk Lirası varlıklara doğru bir kayma gözlemlendi ve paramız değer kazandı. Öte yandan, bu değerlenmenin dış dengelerde hafif bir bozulma yarattığını unutmamamız gerekiyor. İhracatımız rekor üstüne rekor kırarken, ithalat da hızla arttı.

Diğer bir olumsuz nokta ise, özelleştirmelerden hedeflenen sonuçların elde edilememesi oldu. Yine de, genel olarak 2003 yılının ekonomi açısından başarılı geçtiğini söyleyebiliriz.

Yerel seçimlerin yapılacağı 2004 yılı için de ekonomik beklentiler olumlu.

Mevcut veriler ışığında, 2004 yılında büyümenin süreceği, enflasyondaki düşüşün devam edeceği öngörüsünde bulunmak mümkün.

2004 yılında beklentileri etkileyecek en önemli gelişmelerden biri de Avrupa Birliği'ne üyelik perspektifiyle 1 Mayıs 2004'ten önce Kıbrıs konusunda yaşanacak gelişmeler olacak. Bu yöndeki çabalar ülkemizin orta vadeli hedefleri açısından piyasamız tarafından dikkatle izlenecektir.

Umarız Avrupa Birliği yolunda aşılması gereken sorunlar bir an önce çözümlenir ve ülkemiz de yıllardır beklediği üyelik yolunda daha somut kazanımlar elde eder.

2003 yılındaki olumlu gelişmeler, özellikle yılın ikinci yarısında sermaye piyasamıza da yansıdı. Yılın en önemli olaylarından biri olan Irak savaşının beklenenden kısa sürmesi, birinci çeyrekte yaşanan tedirginliğin çabuk atlatılmasını sağladı.

İMKB-100 endeksi 2003 yılında %80 oranında yükselirken, hisse senetleri yılın en yüksek getiri sağlayan yatırım aracı oldu. İMKB'de işlem gören şirketlerin toplam piyasa değeri yılbaşındaki 35 milyar dolar seviyesinden 65 milyar dolara çıkarak krizler öncesi gördüğümüz 2000 Mayıs değerini yakaladı. Fakat, halen daha 2000 yılında yaşadığımız zirvelerden oldukça uzak olduğumuz da söylemek gerek.

Bununla beraber, işlem hacmi

de önemli ölçüde arttı. Yılın ilk altı ayında 284 milyon dolar olan günlük ortalama hisse senedi işlem hacmi, yılın ikinci yarısında %80'in üzerinde artarak 517 milyon dolara yükseldi. Umarız sektörümüz işlem hacminde 2004 yılında aynı trendi devam ettirir.

İkincil piyasada yaşanan bu olumlu gelişmeler ne yazık ki henüz birincil piyasaya yansımamış, halka arzlar canlanmamıştır. 2003 yılının ilk 6 aylık döneminde endeksin bulunduğu seviyeler halka arzları sınırlamış ve bu dönemde 11 milyon dolar değerinde yalnızca 2 adet halka arz gerçekleştirilmiştir.

Öte yandan, bireysel emeklilik sisteminin 2004 yılında kurumsal yatırımcı tabanı ve sermaye piyasasında bir canlanma yaratmasını beklemekteyiz.

Piyasamıza, ilk beş yıl içerisinde 10 milyar dolar ve 10 yıl içerisinde de 20 milyar dolar giriş bekleniyor. Eylül 2003 itibariyle, ülkemizdeki kurumsal yatırımcı büyüklüğü 12,3 milyar dolar. Beklentiler gerçekleşirse kurumsal yatırımcı büyüklüğü ilk 5 yıl içerisinde 2 katına, 10 yıl içerisinde de 3 katına çıkacaktır. Kurumsal yatırımcı tabanının artmasıyla, sermaye piyasası derinlik kazanacak, profesyonel yönetimin etkisiyle yatırımcı güveni tesis edilecek ve uzun vadeli tasarruf birikimi sağlanacaktır. Böylece kurumsal yatırımcılar, Türk ekonomisi ve sermaye piyasasının büyümesini olumlu yönde etkileyecektir.

Sektörün canlandığı üçüncü çeyrekte, aracı kurumlarımız Eylül 2003 itibariyle 810 milyon dolar aktif büyüklüğü ve 597 milyon dolar özsermaye ile güçlü bir bilanço yapısına sahip. Fakat aynı gücü gelir tarafında henüz göremiyoruz. Sektörün en önemli faaliyet geliri olan net aracılık komisyonları geçen yıla göre reel olarak %7 azalmış bulunuyor. Konsolide net kar ise 56 milyon dolara ulaştı. Fakat bu kar esas faaliyetlerden değil, ağırlıklı olarak faiz gelirlerinden kaynaklanmaktadır.

Aracı kurumlarımızın bu dönemde uyguladığı tasarruf tedbirlerinin en önemli etkisi personel sayısında görülüyor. İlk dokuz ayda sektördeki çalışan sayısı 500 kişi azalarak 6.135 kişiye inmiş bulunuyor.

Değerli Üyelerimiz,

Sektörümüzle ilgili tüm konularda değerli üyelerimizle çalışmalarımızı paylaşmaya, görüşlerinizi almaya, paylaşımcı ve katılımcı bir anlayışla sektörümüzle ilgili sorunlarımızın aşılmasına özen gösterdik, gösteriyoruz.

Sektörümüzün öncelikli sorunlarının çözümü için oluşturulan geniş katılımlı çalışma grupları ve platformlarında çeşitli öneriler geliştirildi. Ulaşılan sonuçlar ve raporlarımız sizlere iletildi. Ayrıca karar almaya yetkili mercilere ve tüm kamuoyuna sunulacak gerekli girişimler başlatıldı. Alınan somut sonuçları toplantılarımızda ve yayınlarımızda takip etmekteyiz.

Kısaca hatırlarsak son altı ayda Birliğimiz;

- Çeşitli etkinlik ve toplantılara katılmak suretiyle görüşlerini dile getirdi, Hükümet ve yetkili kurumlar ile etkili diyalog sağladı ve önerilerini büyük ölçüde benimsetti,
- Vadeli İşlem Borsası yönetimine ilave iki yönetim kurulu üyesi ile katılmasını sağlayacak kararın oluşmasına sağladı,
- İktisadi Kalkınma Vakfı'na gözlemci üye oldu,
- IOSCO Uluslararası Sermaye Piyasaları Düzenleyicileri Örgütü'ne gözlemci üye oldu,
- Türk Vergi Konseyi'ne üye oldu.

Birliğimiz, sermaye piyasası kurumlarıyla etkin ve sürekli bir diyalogu esas almaktadır. Özellikle Sermaye Piyasası Kurulu ile sektörümüzle ilgili önemli değişiklikler içeren mevzuat düzenlemeleri aşamasında sıkı bir işbirliği içinde görüşlerimizi açıklama olanağı bulduk. Bu vesileyle, sektör temsilcilerinin sorunlarına duyarlı yaklaşımları nedeniyle SPK ve İMKB'nin başta Sayın Başkanları olmak üzere tüm yetkililerine teşekkürlerimi sunuyorum.

Birliğimiz Yönetim Kurulu ile Sermaye Piyasası Kurulu yetkililerinin yaptıkları ortak çalışmalar sonucunda Üyelerimizin görüş ve önerileri çerçevesinde; "Kredili Alım, Açığa Satış ve Ödünç Alma ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğ" ile "Aracılık Faaliyetinde Belge ve Kayıt Düzeni

Hakkında Tebliğ"de yer alan düzenlemeler yeniden ele alınarak, uygulama sorunları ve çeşitli zorluklar yaratabilecek noktalar giderilmeye çalışıldı.

Benzer şekilde, Takasbank nezdinde ödünç hisse senedi işlemlerinin gerçekleştirilebileceği bir piyasanın oluşturulması yönündeki Birliğimiz görüş ve önerileri hayata geçirilme aşamasına gelmiş bulunuyor. Açığa satış işlemlerine dayanak teşkil edecek ve ödünç menkul kıymet işlemlerinin hacmini artıracak söz konusu piyasaya ilişkin düzenleme ile ilgili olarak SPK, Takasbank ve Birliğimiz işbirliği içerisinde çalışmalarını sürdürmektedir.

Birliğimiz, sermaye piyasasında güvenin pekiştirilmesi amacıyla varolan sistemlerimizin geliştirilmesine yönelik olarak 4 Aralık 2003 tarihinde yapılan Genel Kurul'da TSPAKB Tahkim Kurallarını kabul etti.

Adli mekanizmanın ağır işliyor olmasının yatırımcı üzerindeki güven sarsıcı etkisinin önüne geçmek amacıyla tahkim sistemine önem veriyoruz. Tahkim Kurallarının; Birlik üyeleri arasında veya üyeler ile müşteriler arasında borsa işlemleri dışındaki sermaye piyasası faaliyetlerinden doğan uyuşmazlıkların çözümünde önemli avantajlar sağlayacağı düşüncesindeyiz.

Sektörümüzün sorun ve çözüm önerilerini çeşitli platformlarda dile getirmeye devam ediyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisi nezdinde yaptığımız girişimler

sonucunda, bütçelerin Maliye Bakanlığı ve TBMM tarafından onaylanması uygulamasını getiren Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nın çıkarılması sağlandı. Eğer bu girişimler olmasa idi İMKB'nin bütçesi Maliye Bakanlığı ve Meclis'in onayından geçmek durumunda kalacak ve dünyada hiç örneği olmayan bir uygulama başlatılmış olacaktı.

Benzer girişimlerimizi sermaye piyasası suçlarının kara para suçları kapsamına alınmasına ilişkin yasa tasarısına dönük olarak da sürdürmekteyiz. Piyasamızı son derece olumsuz yönde etkileyeceğini düşündüğümüz bu tasarıyla ilgili görüşlerimizi Cumhurbaşkanlığına, Başbakanlığa, Devlet Bakanlıklarına, ilgili Bakanlıklara ve Sermaye Piyasası Kurulu'na ilettik. Konuyla ilgili gelişmelerin takipçisi olmaya devam edeceğiz.

Üyelerimiz arasında haksız rekabetin önlenmesi Birliğimizin önemli görevlerinden biri. Hatırlanacağı gibi bu tür eylemler çoğunlukla komisyon uygulaması nedeniyle karşımıza çıkıyor.

Bu nedenledir ki, Yönetim Kurulumuz, 19 Haziran 2003 tarihinde aldığı kararla, halen asgari binde iki, azami yüzde bir olan hisse senedi alım-satımı aracılık komisyonu yerine, tüm sermaye piyasası araçlarının alım-satımında aracılık komisyonunun serbest kalması ve bu konudaki rekabet ihlallerinin Rekabet Kurulu'na intikal ettirilmesi yönün-

deki öneriyi Sermaye Piyasası Kurulu'na sunma kararı aldı.

Hepimizin bildiği gibi, Kurul'ca serbest komisyon uygulamasına kademelili bir şekilde geçilmesine karar verildi. Aralık 2003 tarihine kadar %50 ve Haziran 2004 tarihine kadar da %75 iade yapma hakkı tanındı. Kurul'un söz konusu kararlarını saygıyla karşılamakla birlikte, Haziran 2004 sonunda nihai sonuca ulaşılmasında yarar görüyoruz.

İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nın son Genel Kurulunda değerli üyelerimizin gösterdiği uyum ve aktivite nedeniyle şükranlarımı sunmak istiyorum. İstanbul Menkul Kıymetler Borsamızın Genel Kurulu tarihinde ilk kez önemli inisiyatifler oluşturdu. Üyelerimiz İstanbul Menkul Kıymetler Borsamızın özelleşmesi ve geleceğiyle ilgili olarak kuvvetli mesaj verdi. Sadece özelleşme değil, mevcut statüsünün doğru değerlendirilmesine ilişkin arzusunu ortaya koydu. Aracı Kuruluşlar Birliği'nin araştırma, geliştirme, eğitim ve tanıtım faaliyetlerine önemli destek verdi. Sadece Aracı Kuruluşlar Birliği değil, İMKB ve SPK'nın bütçelerinin rahatlaması için sektörün kurumlarının uyum ve bütünlüğüne vurgu yaparak önemli destek verdi.

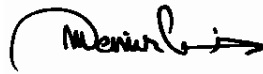
Öte yandan sermaye piyasası suçlarını kara para suçları içine alan tasarıyla ilgili olarak İMKB Genel Kurulu kuvvetli bir irade belirterek başta Sayın Cumhurbaşkanını ve Başbakan olmak üzere tüm kesimlere mesaj gönder-

di. Söz konusu Genel Kurul kararı Birliğimizin katkılarıyla kaleme alındı ve Divan Heyetince ilgili mercilere iletildi. Tasarı yasalaşmakla beraber, Birliğimiz söz konusu yasa maddesinin değiştirilmesi için yetkili makamlar nezdinde girişimlerini sürdürüyor. Önerimiz, TBMM'de görüşülecek herhangi bir yasanın içine ilave bir değişiklik yapmak suretiyle sermaye piyasası suçlarını karapara suçu sayan söz konusu hükmün yürürlükten kaldırılmasıdır. Burada Sermaye Piyasası Kurulu'nun sektör görüşleriyle uyum halinde öncülük rolünü alması büyük önem arz etmektedir.

Değerli Üyelerimiz,

2004 yılında sermaye piyasamızın hak ettiği büyüklüğe ulaşmasını ümit ediyoruz. Birlik olarak yeni ekonomik koşulların üyelerimiz ve piyasamız açısından çok daha verimli bir şekilde değerlendirilmesi için çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Saygılarımla,

Müslüm DEMİRBİLEK
BAŞKAN

Birlik'ten Haberler

9. Üye Toplantımız Yapıldı

Birliğimizin 9. Üye Toplantısı 25 Aralık 2003 tarihinde Birlik Merkezi'nde gerçekleştirildi. Sektör sorunlarının belirlenmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi amaçlanan bu toplantıda üyelerimizin büyük bir çoğunluğu, 1 Ocak 2004 tarihinde yürürlüğe giren, Sermaye Piyasası Kurulu düzenlemelerine ilişkin görüş ve önerilerini ifade etme olanağı buldular. Toplantıda dile getirilen sorunlar ve öneriler Birlik görüşü olarak SPK'ya iletildi.

Komisyon Tarifesi Uygulamasında Değişiklik Yapıldı

Birlik Yönetim Kurulu'nca tüm sermaye piyasası araçlarının alım-satımında aracılık komisyonunun serbest kalması ve bu konudaki rekabet ihlallerinin Rekabet Kurulu'na intikal ettirilmesi yönündeki 19.06.2003 tarihli Yönetim Kurulu kararının teyit edilerek aynen Sermaye Piyasası Kurulu'na sunulmasını takiben, Birliğimiz önerisini değerlendiren Kurul, konuya ilişkin 19.12.2003 tarih ve 64/1522 sayılı kararında;

Komisyon oranının serbest bırakılması için komisyon iadesinin kademeli biçimde artırılması uygulamasına devam edilmesine, bu çerçevede;

a) Aracı kurumların ikincil piyasada gerçekleştirecekleri hisse senedi alım-satım işlemlerinde müşterilerinden tahsil edecekleri aracılık komisyonu oranının, vergiler hariç binde ikiden az olamayacağına, ancak aracı kurumların söz konusu işlemlerden ay içinde elde etmiş oldukları toplam komisyon gelirlerinin en çok %75'inin, ay sonu itibarıyla belirleyecekleri müşterilerine komisyon iadesi adı altında geri ödeyebileceklerine,

b) Söz konusu uygulamaya 31.12.2003 tarihini takip eden ilk iş günü itibarıyla başlanmasına, uygulamanın 30.06.2004 tarihine kadar geçerli olmasına, uygulamanın geçerli olacağı sürenin

sonuna kadar geçecek döneme ait olmak üzere, TSPAKB tarafından komisyon oranı ile ilgili piyasadaki uygulamaları, gelişmeleri ve sonuçlarını değerlendirerek bir rapor hazırlanmasına ve Kurul'a iletilmesine, söz konusu raporun Kurul'a iletilmesini takiben konunun Kurul'ca tekrar değerlendirilmesine,

c) Söz konusu Kurul kararının TSPAKB tarafından ulusal çapta yayım yapan günlük iki gazetede ilan edilerek duyurulmasına,

karar vermiştir.

Bu husus 22 Aralık 2003 tarih ve 140 sayılı Genel Mektubumuz ile üyelerimize duyurulmuş olup,

İlgili Genel Mektubumuza Birliğimiz internet sitesinden ulaşılabilir. Söz konusu Kurul kararı, 25 Aralık 2003 tarihinde Birliğimiz tarafından ulusal çapta yayımlanan iki günlük gazetede ilan verilmek suretiyle duyurulmuştur.

Ödünç Menkul Kıymet Piyasasına İlişkin Birliğimiz Görüşleri Kurul'a İletildi

İMKB Takas ve Saklama Bankası A.Ş. (Takasbank) bünyesinde kurulması planlanan ödünç menkul kıymet piyasasına yönelik olarak özellikle ödünç işlemlerinin teminatlandırılmasında nakit teminat zorunluluğunun kaldırılmasına ilişkin Birliğimiz görüş ve önerileri Kurul'a iletilmiştir.

Lisanslama ve Sicil Tutma

Sermaye Piyasası Kurulu'nca düzenlenen 4 sınav sonucunda 2.027 kişi temel düzey, 1.100 kişi ileri düzey, 113 kişi türev araçlar, 450 kişi takas ve operasyon, 67 kişi değerlendirme uzmanlığı olmak üzere toplam 3.757 kişi lisans belgesi almaya hak kazanmıştır.

Muafiyete sahip olanlardan temel düzeyde 11, ileri düzeyde 87, türev araçlarda 87 ve değerlendirme uzmanlığında 87 olmak üzere toplam 272 başvuru gerçekleşmiştir.

Birliğimize başvuruda bulunan 1.075 kişiden lisans belgesi düzenlenenlerin sayısı 736'ya ulaşmış olup, dağılımı aşağıda yer almaktadır.

Lisans Türü	Sınavı	Başvuran	Başvuran	Lisans
	Kazanan			
	Kişi Sayısı	Kişi Sayısı	Sayısı	Kişi Sayısı
SPF İleri Düzey	1,100	309	87	292
SPF Temel Düzey	2,027	331	11	140
Türev Araçlar	113	32	87	117
Değerleme Uzmanlığı	67	61	87	147
Takas ve Operasyon	450	70	-	40
Toplam	3,757	803	272	736

Ayın İnceleme Konusu

Aracı Kurumların 2003/09 Faaliyet Verileri

Aralık ayı raporumuzda aracı kurumların 9 aylık mali tabloları ilk kez incelenmişti. Bu ayki raporumuzda ise, yine ilk kez 9 aylık faaliyet verileri ele alınmaktadır. Sektör analizinde 117 kurumun verileri konsolide edilmiştir. Bu verilerin detayları internet sitemizde (www.tspakb.org.tr) "Veri Bankası" bölümünde yer almaktadır.

Aracı kurumların faaliyet verileri kurum ölçeklerine göre ele alınmaktadır. "Büyük" aracı kurumlar özsermayesi 4 milyon ABD dolarının üzerinde olan, "Orta" ölçekli aracı kurumlar özsermaye büyüklüğü 4 milyon ile 1 milyon ABD doları arasında yer alan, "Küçük" aracı kurumlar ise özsermayeleri 1 milyon ABD dolarının altında olan kurumlar olarak tanımlanmıştır. Bu kurumların sayıca dağılımı aşağıdadır.

Kategori	Kurum Sayısı	
	2002/09	2003/09
Büyük	22	30
Orta	43	56
Küçük	52	31

Kaynak: TSPAKB

Hisse Senetleri Piyasası Faaliyetleri

2003 yılının ilk dokuz ayında, aracı kurumların İMKB birincil piyasaya, ikincil piyasa, özel emirler ve toptan satışlar pazarındaki toplam hisse senedi işlem hacmi 168 katrilyon TL (111 milyar \$) ile 2002 yılının aynı dönemine

kiyasla %31 oranında artış sergilemiştir. %23'ü bulan ortalama tüketici fiyatları endeksi artışıyla kıyaslandığında ise bu oran reel anlamda %6'lık bir artışa denk gelmektedir.

Yılın ilk aylarında gündemde olan IMF görüşmeleri ve Irak'a operasyon nedeniyle işlem hacmi düşük kalmış ancak daha sonra savaşın sona ermesi ve olumlu ekonomik gelişmeler nedeniyle işlem hacmi artış göstermiştir.

Aracı Kurumların İşlem Hacmi (kümülatif)

	2002/09	2003/09
Katrilyon TL	128.5	168.1
Milyar \$	87.4	111.4

Kaynak: İMKB

Müşteri Bazında Hisse Senedi İşlem Hacmi

İlk dokuz aylık rakamlarda aracı kurumların işlem hacminin müşteri bazındaki dağılımı incelendiğinde, yurtiçi ve yurtdışı yatırımcıların payının geçen senenin aynı dönemine göre değişmediği görülmektedir. Yurtiçi yatırımcıların payı %91, yurtdışı yatırımcıların payı ise %9 seviyelerindedir.

Yurtdışı yatırımcılar bünyesinde artış gösteren tek kategori yurtdışı kurumlar (merkezi yurtdışında bulunan aracı kurumlar, bankalar, anonim ve limited şirketler, vakıflar, kooperatifler, vb. kurumlar) olmuştur.

Yurtiçi yatırımcılarda, bir önceki yılın aynı dönemine göre bireysel yatırımcıların payı artmışken, kurumların sabit kalmış, kurumsal yatırımcıların payı ise azalmıştır. Döviz kurları ve faizlerdeki düşüşün yurtiçi yatırımcıları hisse senetlerine yönlendirdiği düşünülmektedir.

Yurtiçi bireysel yatırımcıların hisse senedi işlemlerindeki ağırlığı küçük aracı kurumlarda diğer kategorilere kıyasla en yüksek seviyededir. 2003 yılının ilk dokuz ayında küçük aracı kurumların işlem hacminin %85'ini yurtiçi bireysel yatırımcılar gerçekleştirmiştir. Küçük ölçekli aracı kurumlarda, yurtiçi kurumlar kategorisi %15'lik işlem hacmi payıyla ikinci sırada gelmektedir. Bilindiği üzere, kurum portföyü işlemleri yurtiçi kurumlar kategorisi altında izlenmektedir. Küçük ölçekli kurumlarda kurumsal yatırımcılar ile yurtdışı yatırımcıların payı yok denecek kadar azdır.

Orta ölçekli kurumlarda yurtiçi bireysel müşterilerin (%81) ardından, en yüksek ağırlık %9 ile yurtdışı yatırımcılardadır.

Büyük aracı kurumlarda yurtiçi bireysel yatırımcıların ağırlığı %72 ile diğer kategorilere kıyasla en düşük seviyededir. Bu kurumlarda %11'lik payla kurum portföyü, şirketler, vakıflar vb. kapsayan yurtiçi kurumlar kategorisi ikinci sırada yer alırken,

Müşteri Bazında Hisse Senedi İşlem Hacmi 2002/09

	2002/09				2003/09			
	Küçük	Orta	Büyük	Toplam	Küçük	Orta	Büyük	Toplam
Yurtiçi Yatırımcı	97.9%	89.7%	89.4%	91.0%	99.8%	90.6%	90.4%	91.2%
Bireysel	79.8%	80.1%	65.7%	73.5%	84.7%	81.2%	72.0%	75.9%
Kurumlar	17.8%	5.0%	11.1%	10.0%	14.8%	6.9%	11.1%	10.0%
Kurumsal	0.3%	4.6%	12.6%	7.5%	0.2%	2.4%	7.4%	5.3%
Yurtdışı Yatırımcı	2.1%	10.3%	10.6%	9.0%	0.2%	9.4%	9.6%	8.8%
Bireysel	0.2%	0.6%	0.3%	0.4%	0.1%	0.2%	0.5%	0.4%
Kurumlar	0.2%	4.8%	1.5%	2.4%	0.0%	5.2%	3.1%	3.5%
Kurumsal	1.8%	4.9%	8.8%	6.1%	0.1%	4.1%	6.0%	4.9%
TOPLAM	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

ardından %10'luk payla yurtdışı müşteriler gelmektedir. Yatırım fon ve ortaklıkları ile sigorta şirketlerini kapsayan kurumsal yatırımcıların ağırlığı da %7 ile, diğer kategorilere göre en yüksek seviyededir.

Departman Bazında Hisse Senedi İşlem Hacmi

Departman bazında işlem hacmi dağılımı incelendiğinde, müşteri bazındaki dağılıma paralel şekilde yurtdışı müşterilerin payının aynı seviyelerde kaldığı, buna karşın acente ve şubeler aracılığıyla ve internet üzerinden gerçekleştirilen işlem hacminin arttığı gözlenmektedir.

Aracı kurumların merkez dışı ör-

gütlerinden (şube, acente, irtibat bürosu) ve alternatif dağıtım kanallarından (internet, çağrı merkezi) yapılan işlemlerin toplam işlem hacmindeki payı 2002/09'da %44'ten, 2003/09'da %48'e çıkmıştır. Aracı kurum merkezlerinde, yurtiçi pazarlama bölümlerinden yapılan işlemlerin payı %32'de kalmıştır. Portföy yönetimi işlem hacmi payı ise, aracı kurumların büyük çoğunluğunun portföy yönetimi faaliyetlerini ayrı tüzel kişilikteki portföy yönetim şirketlerine devretmesiyle azalmıştır.

Aracı kurumların kendi nam ve hesaplarına yaptıkları işlemleri gösteren kurum portföyü işlemlerinin payı yılın ilk dokuz ayında

%8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Küçük ölçekli aracı kurumlarda yurtiçi pazarlama departmanı toplam hacmin üçte ikisini oluşturmaktadır. Bu kurumların işlemlerinde, kurum portföyü %15'lik payla önemli bir yer almaktadır.

Orta ölçekli aracı kurumlar işlem hacimlerinin yarısını merkezden gerçekleştirmektedir. Şube ve acentelerin payı %25 civarındadır. Yurtdışı müşterilerin ise %9'luk payı bulunmaktadır.

Büyük aracı kurumlarda ise, acente şubelerinin işlem hacmindeki payı %29'la ilk sırada gelmektedir. Şube ve acenteler iş-

Departman Bazında Hisse Senedi İşlem Hacmi 2002/09

	2002/09				2003/09			
	Küçük	Orta	Büyük	Toplam	Küçük	Orta	Büyük	Toplam
Yurtiçi Pazarlama	56.7%	32.1%	26.1%	33.8%	65.7%	50.0%	18.2%	31.7%
Şubeler	13.6%	16.1%	22.6%	18.6%	13.2%	14.5%	24.7%	20.7%
Acenteler	0.5%	30.0%	18.2%	19.4%	0.0%	10.5%	28.8%	20.9%
İrtibat Bürosu	7.7%	3.3%	1.9%	3.4%	1.8%	6.4%	1.8%	3.2%
İnternet	0.9%	1.6%	2.9%	2.1%	3.0%	1.6%	3.7%	3.0%
Çağrı Merkezi	0.7%	0.3%	0.9%	0.7%	1.2%	0.1%	1.0%	0.7%
Yatırım Fonları	0.1%	2.3%	6.8%	3.9%	0.1%	1.9%	3.7%	2.8%
Portföy Yönetimi	0.0%	1.1%	0.5%	0.6%	0.0%	0.4%	0.3%	0.3%
Kurum Portföyü	17.5%	3.1%	9.4%	8.5%	14.7%	5.3%	8.3%	7.8%
Yurtdışı Müşteriler	2.1%	10.3%	10.6%	9.0%	0.2%	9.4%	9.6%	8.8%
TOPLAM	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

lem hacminin yarısından fazlasını oluşturmaktadır.

Özetle, kurum ölçeği büyüdükçe yurtiçi pazarlama bölümünün ağırlığı azalmakta, şube ve acen-teler öne çıkmaktadır. Yurtdışı müşterilerin ağırlığı ise, orta ve büyük ölçekli kurumlarda aynı seviyelerdedir.

Yatırım Bankacılığı Faaliyetleri

Aracı kurumların yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, Ocak-Eylül 2003 döneminde aracı kurumların elinde toplam 344 sözleşme bulunmaktadır. Bunlardan 48'i süresi dolmak veya feshedilmek suretiyle iptal olurken, 131'i tamamlanmıştır. Tamamlananların 97'si sermaye artırım ve temettü dağıtım işlemlerine aracılık sözleşmeleridir.

Ekonomik krize paralel olarak, piyasa şartlarının olumsuzlaşması halka arz edilen şirket sayısının 2001 ve 2002 yıllarında hayli gerilemesine neden olmuştur. 2003 yılının ilk 6 aylık döneminde de endeks değerinin bulunduğu seviyeler halka arzları sınırlamış ve bu dönemde yalnızca 2 adet halka arz orta ölçekli bir kurum tarafından gerçekleştirilmiştir.

Kurumsal Finansman Faaliyetleri (Proje Sayıları)

	2002/09		2003/09		
	Tamamlanan	Toplam Sözleşme	Tamamlanan	Süresi Dolan	Fesih Edilen
Halka Arz	5	41	2	5	2
SAB-Alış	2	19	2	2	0
SAB-Satış	3	76	4	20	2
Finansal Ortaklık	5	23	3	7	1
Özelleştirme-Alış	0	10	2	4	0
Özelleştirme-Satış	0	11	6	1	1
Sermaye Artırımı	80	76	60	0	1
Temettü Dağıtım	36	51	37	0	0
Diğer Danışmanlık	8	37	15	2	0
TOPLAM	139	344	131	41	7

Kaynak: TSPAKB

3. çeyrekte endeksin yükselişine rağmen halka arz piyasasında canlanma olmamıştır. Aracı kurumların 9 aylık dönemde elinde toplam 41 halka arz sözleşmesi mevcut iken, bu sözleşmelerin 7 tanesinin süresi dolmuş veya feshedilmiştir. 32 sözleşme ise devam etmekte olup, piyasa şartlarının iyileşmesiyle gerçekleştirilebilecektir.

Önemli özelleştirme projelerinin gündemde olduğu bu sene, aracı kurumlar 9 aylık dönemde 6 adet özelleştirme projesinde satış tarafında ÖİB'ye danışmanlık hizmeti vermiştir. Alım tarafında ise, 2 adet proje tamamlanmıştır. Buradaki tamamlanma ifadesi, aracı kurumun özelleştirme

kapsamındaki şirketler hakkında değerlendirme ve danışmanlık raporlarını hazırlayıp ilgili taraflara sunmasını ifade etmektedir.

Şirket satın alma/birleşme (tabloda SAB) tarafında ise, satış tarafında 4 adet, alış tarafında ise 2 proje tamamlanmış olmakla beraber, üzerinde çalışılan 65 proje devam etmektedir. Tamamlanan projelerin bir kısmında alış ve satış tarafındaki kurumlar yurtdışında yerleşiktir.

Sermaye artırımlarında tamamlanan proje sayısı geçen yılın aynı dönemine kıyasla azalırken, temettü dağıtımları hemen hemen aynı seviyede kalmış, diğer danışmanlık hizmetlerinde ise

Kurumsal Finansman Faaliyetleri (Tamamlanan Proje Sayıları)

	2002/09				2003/09			
	Küçük	Orta	Büyük	Toplam	Küçük	Orta	Büyük	Toplam
Halka Arz	1	0	4	5	0	2	0	2
SAB-Alış	1	0	1	2	0	0	2	2
SAB-Satış	0	0	3	3	0	2	2	4
Finansal Ortaklık	0	1	4	5	0	0	3	3
Özelleştirme-Alış	0	0	0	0	0	0	2	2
Özelleştirme-Satış	0	0	0	0	0	1	5	6
Sermaye Artırımı	0	14	66	80	0	0	60	60
Temettü Dağıtım	0	5	31	36	0	5	32	37
Diğer Danışmanlık	0	6	2	8	0	1	14	15
TOPLAM	2	26	111	139	0	11	120	131

Kaynak: TSPAKB

Portföy Yönetimi

	2002/09				2003/09			
	Küçük	Orta	Büyük	Toplam	Küçük	Orta	Büyük	Toplam
Portföy Yönetimindeki Yatırımcı Sayısı	7	425	386	818	0	322	459	781
Bireysel Yatırımcı Sayısı	0	362	322	684	0	275	387	662
A Tipi Yatırım Fonu Sayısı	3	35	27	65	0	23	32	55
B Tipi Yatırım Fonu Sayısı	3	26	28	57	0	19	31	50
Diğer Kurumsal Yatırımcı Sayısı	1	2	5	8	0	4	4	8
Diğer Kurum Sayısı	0	0	4	4	0	1	5	6
Yönetilen Portföy (trilyon TL)	19	261	2,697	2,976	0	204	2,365	2,569
Bireysel Yatırımcı Portföy	0	32	85	117	0	11	74	85
A Tipi Yatırım Fonu Portföy	1	72	56	129	0	65	66	131
B Tipi Yatırım Fonu Portföy	14	156	2,541	2,711	0	122	2,169	2,291
Diğer Kurumsal Yatırımcı Portföy	4	0	3	8	0	5	54	59
Diğer Kurum Portföy	0	0	12	12	0	2	2	4

Kaynak: TSPAKB

artış olmuştur.

Sektörün geneline oranla daha fazla sayıda kurumsal finansman departmanına sahip olan büyük aracı kurumlar yatırım bankacılığı faaliyetlerinde ağırlıktadır. Küçük aracı kurumların, 2003 yılının ilk dokuz ayında tamamlanmış kurumsal finansman projesi bulunmamaktadır.

Sermaye artırım ve temettü dağıtım işlemleri çoğunlukla merkez dışı örgütü yoğun olan büyük ölçekli aracı kurumlar tarafından gerçekleştirilmiştir.

Portföy Yönetimi Faaliyetleri

Eylül 2003 sonu itibariyle aracı kurumlarda portföy yönetiminde 781 bireysel ve kurumsal yatırımcının toplam 2,6 katrilyon TL'lik portföyü bulunmaktadır. Rakamları değerlendirirken, herhangi bir bireysel yatırımcının birden fazla aracı kurumda hesabı bulunabileceği göz önüne alınmalıdır.

Aracı kurumların yönettiği A tipi yatırım fonu sayısı geçen yılın aynı dönemine kıyasla 10 adetlik bir düşüşle 55'e inmiştir. Bu fonların toplam portföy büyüklükleri

ise %2 oranında artmıştır. Aracı kurumların yönettiği B tipi fonların sayısı da 57'den 50'ye inmiş, portföy büyüklüğü ise %15 oranında küçülmüştür.

Bireysel yatırımcılar tarafında ise, yatırımcı sayısı %3 oranında azalırken, portföy büyüklüğündeki düşüş %27 olarak gerçekleşmiş, kişi başı bireysel portföy büyüklüğü %25 oranında azalmıştır. Sonuçta, aracı kurumların portföy yönetimi hizmeti sundukları toplam yatırımcı sayısı ve yönetilen portföy büyüklüğü küçülmüştür. Ancak, düşüş büyük oranda bu hizmetlerin portföy yönetim şirketlerine devredilmesinden kaynaklanmıştır.

Nitekim, SPK verilerine göre portföy yönetim şirketlerindeki bireysel müşteri sayısı Eylül 2002 ile Eylül 2003 arasında 392 kişilik artışla 1.683 olmuştur. Bireysel yatırımcıların ortalama portföy büyüklüğü ise %56 artışla 110 milyar TL'ye yükselmiştir. Kurumsal ve tüzel yatırımcılarla beraber, yönetilen toplam portföy büyü-

lüğü %194 büyümüş ve 14,2 katrilyon TL'ye çıkmıştır.

2003 yılı Eylül sonu itibariyle küçük aracı kurumlar portföy yönetim hizmeti vermemektedir. Portföy yönetimi hizmetinden faydalanan bireysel yatırımcıların beşte ikisi orta ölçekli kurumların müşterisidir. Ancak, bu kurumların müşterilerinin portföyü toplam bireysel portföy büyüklüğünün sekizde birinde kalmaktadır. Büyük aracı kurum müşterilerinin portföyleri ortalama 192 milyar TL ile hayli yüksek seviyededir.

B tipi yatırım fonlarında, büyük aracı kurumların ortalama portföy büyüklüğü 70 trilyon TL ile orta ölçekli kurumların 6 trilyon TL'sinin hayli üzerindedir. A tipi fonlarda ise, orta ölçekli kurumların ortalama portföy büyüklüğü 2,8 trilyon TL ile büyük ölçekli kurumların 2 trilyon TL'lik ortalama

Portföy Yönetim Şirketleri

	2002/09		2003/09	
	Yatırımcı Sayısı	1,446	1,956	
Bireysel		1,291	1,683	
Kurumsal-Tüzel		155	273	
Portföy Büyüklüğü (trn. TL)	4,845	14,244		
Bireysel		91	185	
Kurumsal-Tüzel		4,754	14,059	

Kaynak: SPK

Kredili İşlemler

	2002/09				2003/09			
	Küçük	Orta	Büyük	Toplam	Küçük	Orta	Büyük	Toplam
Kredi Sözleşmeli Müşteri	4,258	13,249	13,103	30,610	3,005	10,967	22,635	36,607
Kredi Kullanan Müşteri	1,521	4,345	3,100	8,966	827	3,657	5,350	9,834
Kredi Hacmi (mlr TL)	10,093	30,736	27,419	68,248	5,923	34,089	88,157	128,169
Kişi Başına Kredi Hacmi (mlr TL)	6.6	7.1	8.8	7.6	7.2	9.3	16.5	13.0

Kaynak: TSPAKB

masının üzerine çıkmaktadır. Ancak, portföy büyüklüğü dağılımının homojen olmayıp, çok geniş bir aralıkta yer aldığı gözlenmektedir. Toplamda ise, aracı kurumlar tarafından yönetilen toplam portföy büyüklüğünün %92'si büyük aracı kurumlardadır.

Kredili İşlemler

Aracı kurumlarla kredili işlem sözleşmesi bulunan müşteri sayısı ile beraber, aktif olarak kredi kullanan müşteri sayısı ve kişi başına kullanılan kredi miktarı artmıştır. Eylül 2003 itibariyle kullanılan kredi miktarı reel %53 oranında artarak 128 trilyon TL'ye ulaşmıştır. Kişi başı kredi kullanımı ise 13 milyar TL'ye yükselerek 2002/09 dönemine göre reel olarak %40 artış göstermiştir. Bu durum hisse senedi piyasası ile ilgili iyimser beklentileri yansıtmaktadır.

Eylül 2003 itibariyle kullanılan toplam kredi hacminin %69'u büyük aracı kurumlardadır. Bu tutar toplam kredi kullanan müşteri sayısının %55'ine denk düşmektedir. Diğer bir deyişle, kişi başına kredi hacimlerinde de bü-

yük aracı kurumlar öndedir. Büyük aracı kurumlarda 16 milyar TL'yi bulan ortalama kişi başı kredi hacmi, küçük aracı kurumlarda 7 milyar TL'ye düşmektedir.

Rakamları değerlendirirken, bir müşterinin birden fazla aracı kurumda hesabı bulunma ihtimali dolayısıyla mükerrer sayım olabileceği göz önüne alınmalıdır.

Şube Ağı

Aracı kurumların şube ve irtibat bürosu sayıları azalmaya devam ederken, özellikle banka kökenli aracı kurumların kullandığı acente şubesi sayısı artış göstermiştir. TMSF yönetimindeki iki banka kökenli aracı kurumun acente şubelerindeki azalmaya karşılık, altı bankanın şube ağını genişletmesi ve bir aracı kurumun banka şubeleri üzerinden hizmet vermeye başlaması bu artışı sağlamıştır. Böylece, toplam satış noktası sayısı 4.291'e yükselmiştir. Bu değişim, ilk bölümde belirtildiği üzere, hisse senedi işlem hacmi dağılımına da yansımıştır.

2003 yılı Eylül sonu itibariyle, 16 küçük aracı kurumda merkez dışı

örgüt bulunmazken, 14 küçük ölçekli aracı kuruma 14'ü şube, 9'u da irtibat bürosu olmak üzere 23 noktadan ulaşabilmektedir.

56 orta ölçekli aracı kurumdan 41'ine şube, acente veya irtibat büroları aracılığıyla erişmek mümkündür. Büyük ölçekli 30 aracı kurumun 28'inde merkez dışı örgüt bulunmaktadır.

Banka kökenli büyük ve orta ölçekli aracı kurumlara, yatırımcılar acente şubeleri üzerinden ulaşabilmektedir. En geniş erişim ağına bu kategorideki kurumlar sahiptir. İrtibat büroları ise, özellikle banka kökenli olmayan orta ölçekli aracı kurumlar tarafından tercih edilmektedir.

İnternet İşlemleri

Aracı kurumların internet ve çağrı merkezi işlemlerine dair verileri değerlendirirken bir yatırımcının birden fazla kurumda müşteri olabileceği, dolayısıyla mükerrer sayım olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

İnternet üzerinden hizmet sunan kurum sayısı 2003 Eylül itibariyle

Şube Ağı	2002/09				2003/09			
	Küçük	Orta	Büyük	Toplam	Küçük	Orta	Büyük	Toplam
Şube	39	81	124	244	14	85	128	227
İrtibat Bürosu	32	33	26	91	9	43	26	78
Acente Şubesi	168	775	2,910	3,853	0	382	3,604	3,986
Toplam	239	889	3,060	4,176	23	510	3,758	4,198

Kaynak: TSPAKB

İnternet İşlemleri	2002/09				2003/09			
	Küçük	Orta	Büyük	Toplam	Küçük	Orta	Büyük	Toplam
Aracı Kurum Sayısı	4	21	16	41	3	18	24	45
İletilen Emir Sayısı	618,934	1,334,357	3,191,908	5,145,199	685,686	533,976	4,980,889	6,200,551
Gerçekleşen Emir Sayısı	315,489	634,795	1,535,539	2,485,823	384,641	297,011	2,510,207	3,191,859
Emir İleten Farklı Müşteri S.	8,618	29,572	31,006	69,196	7,746	12,424	54,494	74,664
Emri Gerç. Farklı Müşteri S.	8,131	27,779	29,206	65,116	7,388	11,789	51,324	70,501
İlet. Hisse Sen. Hacmi (trn. TL)	460	1,734	3,767	5,961	677	1,302	8,007	9,986
Gerç. Hisse Sen. H. (trn. TL)	218	229	2,177	2,624	379	836	3,878	5,092

Kaynak: TSPAKB

Çağrı Merkezi İşlemleri	2002/09				2003/09			
	Küçük	Orta	Büyük	Toplam	Küçük	Orta	Büyük	Toplam
Aracı Kurum Sayısı	1	4	10	15	1	2	12	15
İletilen Emir Sayısı	127,736	115,095	681,732	924,563	101,299	25,606	780,448	907,353
Gerçekleşen Emir Sayısı	82,974	73,052	296,771	452,797	68,091	15,582	473,135	556,808
Emir İleten Farklı Müşteri S.	7,478	8,992	29,395	45,865	4,864	1,503	45,604	51,971
Emri Gerç. Farklı Müşteri S.	5,794	8,370	28,918	43,082	4,676	1,387	44,807	50,870
İlet. Hisse Sen. Hacmi (trn. TL)	264	215	1,607	2,086	252	81	1,839	2,173
Gerç. Hisse Sen. H. (trn. TL)	164	132	571	867	158	54	1,003	1,215

Kaynak: TSPAKB

45'e çıkmıştır. Müşteri sayıları fazla değişmemekle beraber, emir sayılarında bir artış meydana gelmiştir. Buna paralel olarak, gerçekleşen işlem hacmi de %94'lük artışla (reel %58) 5 katrilyon TL'yi bulmuştur. İşlem hacmi dağılımı bölümünde de görüldüğü üzere, internet üzerinden yapılan işlemlerin toplamdaki payı geçen yılın dokuz aylık döneminde %2'den, bu yıl %3'e çıkmıştır.

İnternet işlemlerinde, 2003/09 döneminde iletilen emirlerin yarısının gerçekleştiği gözlenmektedir. Gerçekleşen hisse senedi işlem hacmi de iletilen hisse senedi hacminin yarısı seviyesinde olmuştur. İnternet üzerinden iletilen ortalama emir büyüklüğü ve emir başına gerçekleşen ortalama hisse senedi hacmi 1,6 milyar TL seviyesindedir.

İnternet üzerinden işlem yapan yatırımcılar 2003/09 döneminde kişi başına ortalama 134 milyar

TL'lik emir iletmiştir. Bu yatırımcıların gerçekleştirdikleri hisse senedi işlem hacmi ise kişi başına ortalama 73 milyar TL'dir (aylık ortalama 8 milyar TL). Bu tutar geçen yıla kıyasla %80 artışa tekabül etmektedir.

Küçük ölçekli aracı kurumlar arasında internet üzerinden işlem yapma olanağı tanıyan 3 kurum bulunmaktadır. Bu 3 kurumun müşteri sayısı orta ölçekli 18 kurumun %60'ı kadardır. Bu durum, küçük aracı kurum kategorisinde işlem hacmi ve müşteri sayısının neredeyse tamamını oluşturan alternatif dağıtım kanallarına odaklanmış bir kurumdan kaynaklanmaktadır.

Yılın ilk dokuz ayında küçük ölçekli aracı kurumlarda, müşteri başına aylık ortalama internet işlem hacmi 5,7 milyar TL, orta ölçekli kurumlarda 7,9 milyar TL ve büyük ölçekli kurumlarda 8,4 milyar TL civarında gerçekleşmiştir.

Çağrı Merkezi İşlemleri

İnternet üzerinden yapılan işlemlerde artış gözlenirken, aracı kurum müşterilerinin çağrı merkezleri aracılığıyla gerçekleştirdikleri işlemlerin toplamdaki payı (%0,7) sabit kalmıştır. İşlem yapan müşteri sayısı %18 oranında artış göstermiştir. Ancak, genel olarak işlem hacmindeki artış çağrı merkezi işlemlerine de yansımış, işlem sayısı artarken, gerçekleşen hacim de geçen yılın aynı dönemine kıyasla %40 yükselerek 1,2 katrilyon TL olmuştur.

2003/09 döneminde, çağrı merkezi aracılığıyla iletilen hisse senedi emirlerinin %61'i gerçekleşmiştir. İletilen hisse senedi hacminin gerçekleşme oranı ise %56 seviyesinde olmuştur. Çağrı merkezi üzerinden iletilen emirlerin ortalama büyüklüğü ve emir başına gerçekleşen ortalama hisse senedi hacmi 2 milyar TL seviyesinde, internet işlemlerine kıyasla bir miktar daha yüksektir.

Müşteri başına iletilen hisse senedi işlem hacmi ilk altı aylık sürede ortalama 42 milyar TL seviyesindedir. Gerçekleşen hisse senedi işlem hacmi ise ilk altı ayda kişi başına ortalama 24 milyar TL'dir. Çağrı merkezi müşterileri kişi başına aylık ortalama 2,7 milyar TL'lik işlem hacmi gerçekleştirmektedir. Geçen yıl bu rakam 2,2 milyar TL idi.

Çağrı merkezi işlemlerinde ortalama emir büyüklüğü internet işlemlerine kıyasla daha yüksek olmakla beraber, toplamda müşteri başına işlem hacmi internet işlemlerinde daha yüksektir. İnternet üzerinden işlem gerçekleştiren müşteri sayısı çağrı merkezi üzerinden işlem yapan müşteri sayısının %40 kadar üzerinde iken, toplamda internet üzerinden gerçekleşen işlem hacmi çağrı merkezi işlemlerinin dört katıdır. Sonuç olarak, alternatif yatırım kanalları arasında, yatırımcılar internet üzerinden işlem gerçekleştirmeyi çağrı merkezi işlemlerine kıyasla tercih etmektedirler.

Küçük aracı kurumlardan yalnızca bir tanesi çağrı merkezi kurmuştur. Bu kurum da alternatif dağıtım kanallarına odaklanmış olduğundan, işlem hacmi ve müşteri sayısı orta ölçekli iki kurumun toplamının hayli üzerindedir.

Hisse senedi işlemlerinde, küçük ölçekli aracı kurum müşterileri, çağrı merkezi kanalıyla aylık ortalama 3,7 milyar TL'lik işlem gerçekleştirmiştir. Orta ve büyük ölçekli kurumlarda bu tutar sırasıyla 4,3 ve 2,5 milyar TL'dir.

Çalışan Profili

Aracı kurumlarda çalışan sayısı, aracı kurumların tasarruf tedbirleri kapsamında 2003/09 döneminde de gerilemeye devam etmiştir. 2002 yılının Eylül ayı sonunda 6.852 olan çalışan sayısı, bir yıl içinde 750 kişilik azalmayla (%10) 6.135'e inmiştir. Aracı kurum başına ortalama çalışan sayısı da 2002/09 dönemindeki 59'dan 2003/09 döneminde 52'ye gerilemiştir.

Eylül 2003 itibarıyla, çalışanların %43'ünü kadınlar oluşturmaktadır. 2002 yılında bu oran %44 seviyesinde idi. Son bir yıl içinde kadın çalışanların sayısındaki düşüş %13 iken, erkek çalışanların sayısındaki düşüş oranı %9'dur.

Eylül 2003 itibarıyla küçük aracı kurumlarda çalışan sayısı 7 ile 80 arasında değişirken, ortalama 21'dir. Orta ölçekli aracı kurumlarda ortalama 38 (2 ile 80 arasında) ve büyük aracı kurumlarda 111'dir (16 ile 250 arasında).

Büyük aracı kurumlar Eylül 2003 itibarıyla kadınların %46 ile en yüksek oranda görev aldığı kategoridir.

Orta ve küçük ölçekli aracı kurumlarda kadınların toplam çalışanlar içindeki payı, sırasıyla %41 ve 38'dir.

	Aracı Kurumların Toplam Çalışan Sayısı			
	2002/09		2003/09	
	Ortalama	Toplam	Ortalama	Toplam
Küçük	27	1,395	21	657
Orta	58	2,490	38	2,140
Büyük	135	2,967	111	3,338
Toplam	59	6,852	52	6,135

Kaynak: TSPAKB

Çalışanların Departman Dağılımı

Çalışanların departmanlara göre dağılımı, 2003/09 döneminde önemli bir değişiklik sergilememiştir. Aracı kurumlarda çalışanların %27'si şube, acente ve irtibat bürolarında görev yapmaktadır. Yurtiçi Satış, Broker ve Dealler'lar ile beraber yurtiçi müşterilere hizmet veren çalışanlar toplamın %55'ini oluşturmaktadır. Mali ve İdari İşler de, %16'lık payla, çalışan sayısının yüksek olduğu bir bölümdür.

Orta ve büyük ölçekli aracı kurumlarda en fazla çalışanı olan bölümler şube, acente ve irtibat bürolarıdır. Küçük aracı kurumlarda Mali ve İdari İşler Departmanı oransal olarak daha yük-

	Personelin Departman Dağılımı (2003/09)			
	Küçük	Orta	Büyük	Toplam
Şube, Ac., İrt. B.	12.8%	26.9%	30.5%	27.4%
Şube	9.3%	18.9%	18.4%	17.6%
Acente	0.0%	1.3%	9.8%	5.8%
İrtibat Bürosu	3.5%	6.8%	2.3%	4.0%
Mali ve İdari İşler	19.3%	17.1%	14.9%	16.1%
Broker	17.0%	13.4%	11.3%	12.7%
Diğer	18.9%	11.0%	10.3%	11.5%
Dealer	15.1%	11.6%	8.3%	10.2%
Yurtiçi Satış	2.9%	3.4%	5.8%	4.7%
Araştırma	2.0%	3.5%	4.6%	3.9%
İç Denetim-Teftiş	5.3%	3.6%	2.3%	3.1%
Hazine	0.8%	2.7%	2.8%	2.6%
Bilgi İşlem	3.3%	2.3%	2.5%	2.5%
Kurumsal Fin.	1.2%	1.7%	2.5%	2.1%
Portföy Yönetimi	0.6%	1.3%	1.4%	1.3%
Yurtdışı Satış	0.2%	0.7%	1.6%	1.1%
İnsan Kaynakları	0.6%	0.8%	0.9%	0.9%
Toplam	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

sekte, %19 seviyesinde yer almakla beraber, ileriki tabloda görüleceği üzere ortalama olarak bu bölümde 4 kişi çalışmaktadır.

Yandaki tabloda aracı kurumlar da bulunan departman sayıları yer almaktadır. Mali ve İdari İşler Departmanı orta ölçekli tek bir aracı kurum hariç, tüm aracı kurumlarda bulunmaktadır. Büyük aracı kurumların tümünde broker bulunurken, orta ölçekli iki aracı kurum ve küçük ölçekli bir aracı kurum işlem yapılması veya uzaktan erişimin tercih edilmesi sebepleriyle broker bulundurmamaktadır.

Dealer'lar da neredeyse tüm aracı kurum ölçeklerinde yer almaktadır. Ancak, Araştırma, Kurumsal Finansman, İnsan Kaynakları veya Hazine gibi bölümler küçük aracı kurumların çoğunda yoktur. Bu departmanların ağırlığı aracı kurum boyutuna orantılı olarak artmaktadır. Örneğin Araştırma Departmanları, küçük aracı kurumların dörtte birinde, orta ölçekli aracı kurumların üçte ikisinde, büyük aracı kurumların ise neredeyse tamamında bulunmaktadır.

Departmanlarda ortalama çalışan sayısı dikkate alındığında, en kalabalık bölüm ortalama 9 çalışan ile Mali ve İdari İşler Departmanıdır. Aracı kurum başına ortalama 7 broker görevlendirilmektedir. İşlem yapmayan 2 kurum ve uzaktan erişim yapan 1 kurum broker istihdam etmemektedir. En çok broker istihdam eden bir kurumun ise bu pozisyonadaki eleman sayısı 27'dir.

Dealer ve yurtiçi satıştaki perso-

nel bir arada sayılırsa aracı kurum merkezlerinde ortalama olarak 10 kişilik bir satış ve pazarlama ekibi çalışmaktadır. Araştırma ve Kurumsal Finansman ekipleri ortalama 3-4 kişilik gruplardan oluşmaktadır. Yurtdışı Satış, Hazine ve Portföy Yönetimi işlemleri 2-3 kişilik ekiplerle yapılmaktadır.

Broker, dealer ve Yurtiçi Satış bölümlerinde küçük aracı kurumlar da 2-4 kişi, orta aracı kurumlar da 2-5 kişi, büyük aracı kurumlar da 8-13 kişi çalışmaktadır. Büyük aracı kurumların Araştırma ve Kurumsal Finansman bölümleri sırasıyla 5'er ve 4'er kişilik ekiplerden oluşmaktadır. Bu kurumlarda, Yurtdışı Satış, Portföy Yönetimi, Hazine, Bilgi İşlem ve Teftiş birimleri ise ortalama 3'er kişilik kadrolarla faaliyet göstermektedir.

Acente, şube ve irtibat bürosu bulunan kurumlarda bu bölümlerde de yüksek sayıda çalışan istihdam edilmektedir. Tabloda, merkez dışı örgütlerde çalışan sayıları toplamı ifade etmekte olup her bir şube, acente veya irtibat bürosu başına düşen çalışan sayısını yansıtmamaktadır. Ortalamada, şube sahibi küçük aracı kurumlarda, tüm şubelerde toplam 12 kişi

	Departman Sayısı (2003/09)			
	Küçük	Orta	Büyük	Toplam
Mali ve İdari İşler	31	55	30	116
Broker	30	54	30	114
Dealer	30	55	27	112
Diğer	30	50	29	109
İç Denetim-Teftiş	30	50	28	108
Bilgi İşlem	16	33	25	74
Araştırma	8	34	29	71
Yurtiçi Satış	11	32	25	68
Hazine	4	36	28	68
Şube	5	21	19	45
Kurumsal Fin.	3	15	20	38
İnsan Kaynakları	4	13	18	35
İrtibat Bürosu	8	19	7	34
Portföy Yönetimi	2	16	14	32
Yurtdışı Satış	1	6	18	25
Acente	0	1	9	10
Toplam Kurum	31	56	30	117

Kaynak: TSPAKB

istihdam edilmektedir. Acentesi olan büyük aracı kurumlar ise, tüm acente şubelerinde kurumun kendi bordrosunda olan 36 kişi istihdam etmektedir.

Aracı kurumların merkez dışı örgütlerindeki personelin genel ortalaması satış noktası başına 1 ile 2 kişi arasında değişmektedir. Şubelerde 4-5 kişi, irtibat bürolarında ise ortalama 3 kişi çalışmaktadır. Acentelerdeki perso-

	Departman Başına Ortalama Çalışan Sayısı (2003/09)			
	Küçük	Orta	Büyük	Toplam
Acente	-	27	36	36
Şube	12	19	32	24
Mali ve İdari İşler	4	7	17	9
İrtibat Bürosu	3	8	11	7
Broker	4	5	13	7
Diğer	4	5	12	6
Dealer	3	5	10	6
Yurtiçi Satış	2	2	8	4
Araştırma	2	2	5	3
Kurumsal Fin.	3	2	4	3
Yurtdışı Satış	1	2	3	3
Portföy Yönetimi	2	2	3	2
Hazine	1	2	3	2
Bilgi İşlem	1	2	3	2
İç Denetim-Teftiş	1	2	3	2
İnsan Kaynakları	1	1	2	2

Kaynak: TSPAKB

Merkez Dışı Örgütlerde Ortalama Çalışan Sayısı	2002/09 2003/09	
	Şube	5.5
İrtibat Bürosu	3.3	3.1
Acente	1.1	1.4
Genel Ortalama	1.4	1.6

Kaynak: TSPAKB

nele aracı kurum bordrosunda yer almayan çalışanlar da dahil edilmiştir. Buna göre her bir acente şubesinde ortalama 1-2 kişilik ekipler görev yapmaktadır.

Çalışanların Eğitim Durumu

Aracı kurum çalışanlarının %70'i bir yükseköğrenim diploması sahibidir. Kadın ve erkeklerde aynı seviyede olan bu oran yıllar içinde artış göstermiştir. Eğitim seviyesindeki artış, büyük ölçüde yükseköğrenim seviyesinin altında eğitime sahip çalışanların sayısındaki azalmadan kaynaklanmaktadır. Nitekim son bir yılda ilköğrenim, ortaokul ve lise diplomasına sahip çalışanların sayısı %16 oranında azalırken, yükseköğrenim ve üstü eğitilmiş çalışanların sayısındaki düşüş %8'de kalmıştır.

Büyük aracı kurum çalışanlarının eğitim düzeyinin daha yüksek olduğu gözlenmektedir. Bu kategoride çalışanların %74'ü bir yükseköğrenim diploması sahibidir. Orta ve küçük ölçekli aracı kurumlarda bu oran sırasıyla %64 ve %65 seviyelerinde kalmaktadır.

Çalışanların Yaş Dağılımı

Çalışanların yaş ortalaması düşüktür. Aracı kurumlarda çalışanların %73'ü 35 yaş ve altındadır. Kadınlarda oran %82 ile daha yüksek iken, erkeklerin

%66'sı 35 yaş ve altındadır. Önceki yıllarda yaş ortalaması daha da düşük idi. Ancak, aracı kurumların son dönemde çalışan sayısını kısımları daha ziyade 25 yaşın altındaki kesimi etkilemiştir.

Çalışanların yaş ortalaması büyük aracı kurumlarda daha da düşüktür. Büyük aracı kurumlarda çalışanların %76'sı 35 yaş ve altındadır. Bu oran orta ölçekli aracı kurumlarda %71'e, küçük aracı kurumlarda %68'e inmektedir.

Çalışanların İş Tecrübesi

Sektörde çalışanların iş tecrübesi de nispeten düşük olmakla beraber, toplamda çalışanların iş tecrübesinin arttığı gözlenmektedir. Çalışanların %63'ünün tecrübesi 5 yılın üzerinde olup, kadınlarda bu oran %57'ye inmektedir. 2002/09 döneminde ise, 5 yılın üzerinde tecrübesi olanların oranı %57 (kadınlarda %51) idi. Veriler sektörden giriş-çıkışlarda düşük tecrübeli/genç çalışanların daha olumsuz etkilendiğini göstermektedir.

Sektör çalışanları ile ilgili veriler genel olarak değerlendirildiğinde, aracı kurumun ölçeği büyüdükçe kurumdaki departman çeşitliliğinin ve bu departmanlarda çalışan sayısının arttığı görül-

Personelin Eğitim Durumu (2003/09)	Küçük Orta Büyük Toplam			
	Yük. Lisans	5%	6%	10%
Lisans	49%	48%	58%	53%
Yüksek Okul	10%	10%	7%	8%
Lise	23%	28%	21%	24%
Ortaokul	5%	4%	2%	3%
İlkokul	7%	4%	2%	4%
Toplam	100%	100%	100%	100%

Kaynak: TSPAKB

Personelin Yaş Dağılımı (2003/09)	Küçük Orta Büyük Toplam			
	18-25	15.5%	14.7%	11.3%
26-30	24.8%	28.6%	34.5%	31.4%
31-35	27.5%	27.3%	29.9%	28.7%
36-40	18.3%	16.1%	14.6%	15.5%
41-45	5.0%	7.4%	5.7%	6.2%
46-50	4.6%	3.8%	2.5%	3.2%
51-55	2.1%	1.4%	0.9%	1.2%
56-60	1.5%	0.3%	0.4%	0.5%
61+	0.6%	0.3%	0.3%	0.3%
Toplam	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

Personelin İş Tecrübesi (yıl) (2003/06)	Küçük Orta Büyük Toplam			
	0-2	12.6%	15.4%	12.9%
2-5	23.0%	21.5%	24.3%	23.2%
5-10	35.8%	33.2%	36.2%	35.0%
10-15	17.8%	20.2%	16.2%	17.8%
15+	10.8%	9.7%	10.4%	10.2%
Toplam	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Kaynak: TSPAKB

mektedir. Büyük aracı kurumlarda çalışanların eğitim seviyesi ve genç çalışanların oranı, sektör ortalamasından daha yüksektir.

Sermaye Piyasası Özet Verileri

Yurtiçi Tasarrufların Dağılımı				
Trilyon TL	2001	2002	11/2003	%Δ
Sabit Getirili Menkul Kıymetler	43,575	56,966	68,400	20%
Mevduat	103,768	131,018	146,567	12%
Hisse Senedi*	16,504	13,394	26,274	96%
TOPLAM	163,847	201,378	241,241	20%
Tahmini Altın Stoku	81,317	104,679	114,090	9%
Milyar \$				
Sabit Getirili Menkul Kıymetler	30.0	34.9	47.0	35%
Mevduat	71.4	80.2	100.7	26%
Hisse Senedi*	11.4	8.2	18.1	120%
TOPLAM	112.7	123.3	165.8	34%
Tahmini Altın Stoku	55.9	64.0	78.4	22%

*: Halka açık kısmın piyasa değeri.

Menkul Kıymet Stokları				
Trilyon TL	2001	2002	09/2003	%Δ
Hisse Senedi*	10,516	13,177	16,416	25%
Hazine Bonosu/Devlet Tahvili	122,199	149,870	178,712	19%
Diğer	732	1,069	1,142	7%
Toplam	133,447	164,115	196,270	20%
Milyar \$				
Hisse Senedi*	7.2	8.0	11.9	48%
HB/DT	84.1	91.4	129.1	41%
Diğer	0.5	0.7	0.8	27%
Toplam	91.8	100.1	141.8	42%

*: Toplam nominal değer.

Halka Açık Şirketlerin Piyasa Değeri				
	2002	2003	09/01/2004	%Δ
Milyar TL	56,370,247	96,072,774	96,775,241	0.7%
Milyon \$	34,402	69,003	71,081	3.0%
Halka Açık Kısmın Piyasa Değeri (Milyon \$)	8,195	17,459	18,054	3.4%
Ortalama Halka Açıklık Oranı	23.8%	25.3%	25.4%	0.4%

Halka Açık Şirket Sayısı				
	2002	2003	09/01/2004	%Δ
İMKB'de Kote Şirketler	288	285	285	0.0%
İMKB'de İşlem Gören Şirketler	287	285	285	0.0%

Birincil Halka Arzlar				
	2002	2003	09/01/2004	%Δ
Toplam Hacim (Milyon \$)	56.0	11.3	0.0	-100.0%
Şirket Sayısı	4	2	0	-100.0%

Halka Açık Şirket Karlılığı				
	2001	2002	%Δ	09/2003
Kar Eden Şirket Sayısı	231	207	-10%	228
Zarar Eden Şirket Sayısı	76	81	7%	58
Kar Edenlerin Toplam Karı (Milyar TL)	4,670,899	5,507,834	18%	5,303,747
Zarar Edenlerin Toplam Zararı (Milyar TL)	-2,688,115	-1,035,591	-61%	-424,231
Toplam Kar/Zarar (Milyar TL)	1,982,784	4,472,244	126%	4,879,516
Kar Edenlerin Toplam Karı (Milyon \$)	3,784	3,500	-8%	3,514
Zarar Edenlerin Toplam Zararı (Milyon \$)	-2,178	-679	-69%	-281
Toplam Kar/Zarar (Milyon \$)	1,606	2,821	76%	3,233

Kurumsal Yatırımcı Portföy Büyüklüğü				
Milyon \$	2001	2002	09/2003	%Δ
A Tipi Yatırım Fonları	394	265	361	36%
B Tipi Yatırım Fonları	2,894	5,435	10,993	102%
Yatırım Ortaklıkları	89	85	127	50%
Gayrimenkul Yat.Ort.	600	630	790	25%
Risk Sermayesi Yat.Ort.	3	2	3	27%
Toplam	3,963	6,417	12,273	91%
Kurumsal Yatırımcı/GSMH	2.7%	3.6%	6.6%	86%

Yatırımcı Sayısı				
	2001	2002	31/12/2003	%Δ
Açık Hesap Sayısı	1,947,013	2,054,282	2,077,742	1.1%
Bakiyeli Hesap Sayısı	1,227,731	1,204,914	1,106,752	-8.1%
Bakiyeli Hesap/Toplam Nüfus	1.9%	1.8%	1.6%	-13.6%

Yabancı Yatırımcı İşlemleri				
Milyon \$	2001	2002	2003	%Δ
Saklama Bakiyeleri	5,635	3,450	8,954	160%
İşlem Hacimleri	12,139	12,869	17,334	35%
Net Alışları	509	-15	1,010	A.D.

Sermaye Piyasası Özet Verileri

TSPAKB Üyeleri*				
	2002	2003	09/01/2004	%Δ
Aracı Kurumlar	121	118	117	-0.8%
Bankalar	48	44	44	0.0%
Toplam	169	162	161	-0.6%

*: Dönem sonu itibarı ile.

Faaliyet Gösteren Aracı Kuruluş Sayısı				
	2001	2002	11/2003	%Δ
Hisse Senedi Piyasasında				
Aracı Kurum	126	119	119	0%
Tahvil/Bono Piyasasında				
Aracı Kurum	126	119	119	0%
Banka	58	48	44	-8%
Tahvil/Bono Piyasası Toplam	184	167	163	-2%

Aracı Kuruluşların İşlem Hacimleri				
Milyar \$	2001	2002	11/2003	%Δ
Hisse Senedi Piyasasında				
Aracı Kurum	161	141	163	16%
Tahvil/Bono Piyasasında				
Aracı Kurum	403	310	711	129%
Banka	1,249	933	1,150	23%
Tahvil/Bono Piyasası Toplam	1,652	1,243	1,861	50%
Toplam İşlem Hacmi	1,813	1,384	2,024	46%

Aracı Kurumlarla İlgili Veriler				
Milyon \$	2001	2002	%Δ	09/2003
Aktif Toplamı	653.5	607.8	-7%	810.3
Özsermaye Toplamı	394.8	435.9	10%	596.8
Net Komisyon Gelirleri	276.1	201.1	-27%	142.1
Esas Faaliyet Karı	75.3	0.2	-100%	5.7
Net Kar	176.9	70.2	-60%	56.2
Personel Sayısı	7,156	6,636	-7%	6,135
Şubeler	219	243	11%	227
İrtibat Bürosu	88	96	9%	88
Acente Şubeleri	3,948	3,656	-7%	3,986

İMKB-100 Endeksi ve İşlem Hacmi				
TL-bazlı	2002	2003	09/01/2004	%Δ
İMKB-100	10,370	18,625	19,926	7.0%
İMKB-100 - En Yüksek	15,072	18,708	19,969	6.7%
İMKB-100 - En Düşük	8,514	8,792	18,625	111.8%
\$-bazlı				
İMKB-100	369	778	856	10.0%
İMKB-100 - En Yüksek	633	746	858	15.0%
İMKB-100 - En Düşük	299	293	781	166.6%
Günlük Ort. İşlem Hacmi (Milyon \$)	281	407	670	64.6%

Yurtdışı Borsa Endeksleri				
	2002	2003	09/01/2004	%Δ
Hong Kong Hang Seng	9,314	12,576	13,386	6.4%
Yunanistan Tüm Hisse	1,777	2,264	2,403	6.2%
Güney Kore Seul Bileşik	628	811	845	4.3%
Nasdaq Bileşik	1,341	2,012	2,097	4.2%
Meksika IPC	6,125	8,772	9,074	3.4%
Japonya Nikkei 225	8,579	10,677	10,965	2.7%
S&P 500	875	1,110	1,128	1.6%
Almanya DAX	2,893	3,965	4,013	1.2%
Fransa CAC 40	3,054	3,541	3,569	0.8%
Dow Jones Bileşik	2,372	3,004	3,017	0.4%
İngiltere FTSE 100	3,940	4,477	4,462	-0.3%

Haftalık olarak güncellenen Sermaye Piyasası Özet Verileri Tablosuna www.tspakb.org.tr adresindeki internet sitemizden ulaşabilirsiniz.

Notlar...

Notlar...

TSPAKB TÜRKİYE SERMAYE PİYASASI ARACI KURULUŞLARI BİRLİĞİ

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği

Büyükdere Caddesi No:173
1. Levent Plaza A Blok Kat:4
1. Levent 34394 İstanbul
Tel.: 212-280 85 67
Faks: 212-280 85 89
İnternet: www.tspakb.org.tr
E-posta: tspakb@tspakb.org.tr

TSPAKB adına İmtiyaz Sahibi: Müslüm Demirbilek

Genel Yayın Yönetmeni: Turgut Tokgöz

e-birlik, TSPAKB'nin aylık iletişim
organı olup, para ile satılmaz.

Basım Yeri: Printcenter
Tel.: 212-282 41 90
Faks: 212-280 96 04

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB), aracı kuruluşların üye olduğu, kamu tüzel kişiliğini haiz özdüzenleyici bir meslek kuruluşudur.

Birliğin 117 aracı kurum ve 44 banka olmak üzere toplam 161 üyesi vardır.

Misyonumuz;
Sermaye piyasamızın geliştirilmesi ve ülke ekonomisine katkı ana hedefi doğrultusunda; tüm çalışanları en üst derecede mesleki bilgi ile donatılmış, etik değerlere bağlı, rekabeti yatırımcılara daha kaliteli ürün ve hizmet sunumu şeklinde algılayan, saygın bir meslek mensupları kitlesi oluşturmaktır.

Sayın Üyemiz,

TSPAKB Aylık Bülteni "**e-birlik**" düzenli olarak size, sektörümüzün ilgili kurum ve kuruluşlarına ve basına ulaştırılıyor. Aldığımız geri bildirimler bizleri cesaretlendiriyor ve daha iyisini yapmamız konusunda teşvik ediyor. İlginize teşekkür ederiz.

Dileğimiz bu bültende sizlerin de aktif şekilde yer alması.

Lütfen, sermaye piyasamıza ve sektörümüze ilişkin her türlü görüş, düşünce, eleştiri, dilek ve temennilerinizi bize iletin, bunlara "**e-birlik**"te yer verelim. Yazılarınızı tspakb@tspakb.org.tr adresimize bekliyoruz.

Esenlik dileklerimizle,

"e-birlik"

Bu bülten Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği ("TSPAKB") tarafından bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu bültende yer alan her türlü bilgi, değerlendirme, yorum ve istatistikî değerler hazırlandığı tarih itibarıyla güvenilirliğine inanılan kaynaklardan elde edilerek derlenmiştir. Bilgilerin hata ve eksikliğinden ve ticari amaçla kullanılmasından doğabilecek zararlardan TSPAKB hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Bu bültende yer alan bilgiler kaynak gösterilmek şartıyla izinsiz yayınlanabilir.